

Tvaroženský zpravodaj

březen - duben 2002

INFORMACE

- 17.9. byl v Paříži propagován projekt Austerlitz 2005.
- 30.9. se konalo veřejné zasedání Zastupitelstva obce.
- 4.10. jednali v Sivicích představitelé mikroregionu Rokytnice.
- 12.10. se ve Tvarožné sešli velitelé vojenských jednotek v rámci Centrální evropské napoleonské společnosti. Byli zde zástupci jednotek z ČR, SR a Rakouska.
- 13.10. sloužil ve Velaticích primiční mši svatou P. Pavel Šenkyřík.
- 16.10. jsme vítali občanky a blahopřáli jubilantům. Starosta obce se zúčastnil přijetí u prezidenta republiky na Pražském hradě.
- 21.10. se konala valná hromada svazku Šlapanicko. Vodné pro rok 2003 bude 21,30 Kč/m³. Jedná se o 6% navýšení.
- 25.10. navštívil tvarožnou Etienne roda, prezident Evropské napoleonské společnosti.
- 25.-26.10. jsme volili do Senátu.
- 29.10. se konala ve Tvarožné valná hromada Mohyla míru o.p.s.
- 30.10. se ve Tvarožné setkal s občany kandidát KDU-ČSL do Senátu MuDr.František Adamec. Jeho kandidaturu přijel podpořit Petr Pithart, kandidát na prezidenta České republiky.
- 1.-2.11. se konaly komunální volby. Výsledky najdete na jiném místě Tvaroženského zpravodaje.

František Kopecký

Další důležité informace

7.listopadu byla v Bruselu schválena dotace z fondu ISPA na projekt „Ochrana povodí Dyje“. Pro nás to znamená, že realizace splaškového odkanalizování na území obcí, sdružených ve „Svazku obcí pro vodovody a kanalizace Šlapanicko“ bude zahájena v roce 2003. Dle harmonogramu postoupí do katastru Tvarožné v roce 2004.

Celý projekt má hodnotu 5.812 mld. Kč. Na území naší obce je hodnota investice 85 mil. Kč. Dotace ISPA je 67%, SFŽP 5% , vlastní zdroje 20% a 8% úvěr. Vlastní zdroje činí po přepočtu 17 mil. Kč. To znamená, že po zaplacení dvou splátek ve výši 850 000 Kč v letech 2001 a 2002 budeme stejnou částku platit ještě dalších 18 roků. Je to samozřejmě největší investice v historii obce.

VH atelier zpracoval pro naši obec „Studii odtokových poměrů Sivického potoka“. Mapuje veškeré údaje na území Tvarožné, Sivic a částečně i Pozořic. Sleduje průtočné množství přívalových vod, vodní eroze, zanášení potoka ve Tvarožné i snížení spádu v úseku na naší návsi. Kopie poskytneme zmíněným obcím a dáme k posouzení správci potoka-Zemědělské a vodohospodářské správě se žádostí o dokončení revitalizace potoka na k.ú. Sivice.

Státní správa prochází změnami. Okresní úřady končí svoji činnost 31.12. 2002. Jejich povinnosti převezmou městské úřady pověřených měst v našem případě Šlapanic. Pro snadnější dostupnost občanům bude zřízeno detašované pracoviště MěÚ Šlapanice v Brně v budově bývalé školy na rohu ulic Opuštěné a Trnité naproti autobusového nádraží na Zvonařce. Detašované pracoviště zahájí činnost po nezbytné rekonstrukci budovy a dle sdělení ze Šlapanic by zde měly být všechny odbory, které jsou ve Šlapanicích.

V pondělí 11.listopadu byla uzavřena kupní smlouva mezi obcí Tvarožná a manžely Kuchyňkovými ze Sivic na pozemky p.č.664/1 a 663/2 o celkové výměře 4429 m² včetně budovy u návrší Santon. O zakoupení pozemků rozhodlo Zastupitelstvo obce na svém zasedání dne 30.9.2002.

František Kopecký

Kulturní události

Zveme všechny na vánoční koncert dechové hudby PODHORANKA, v neděli, 22. prosince 2002 v 15:00 hodin v budově KD Kosmák.

Po skončení koncertu se uskuteční tradiční setkání u rozsvíceného vánočního stromu spojené se zpěvem koled a rozdáváním betlémského světla tvaroženskými skauty – to vše v 17:00 hodin na návsi.

Pavel Šťastný

Volby do Senátu Parlamentu ČR

dne 25. a 26.10.2002

I. kolo

celkem voličů ve Tvarožné: 901
platných hlasů ve Tvarožné: 427 / 47,39 %

Jak jsme volili:

strana	Tvarožná	obvod 57 -- Vyškov, Brno-venkov
	hlasů / procent	hlasů / procent
SN - František Kopecký	265 / 62,06%	2.032 / 7,7%
KDU-ČSL Frant. Adamec	70 / 16,39%	7.816 / 29,65%
ODS - František Pejřil	53 / 12,41%	4.576 / 17,36%
KSČM - Zdeněk Koudelka	24 / 5,62	4.771 / 18,10%
ČSSD - Ivo Bárek	12 / 2,81%	5.876 / 22,29%
Ignác Hoza	3 / 0,70%	1.288 / 4,88%

Účast voličů v I.kole	47,39%	26%
-----------------------	--------	-----

dne 1. a 2.11.2002

II. kolo

celkem voličů ve Tvarožné: 901
platných hlasů ve Tvarožné: 383 - 42,51 %

strana	Tvarožná	obvod 57 -- Vyškov, Brno-venkov
KDU-ČSL Frant. Adamec	286 / 74,67%	16.434 / 48,39%
ČSSD - Ivo Bárek	97 / 25,33%	17.524 / 51,61%

Účast voličů v II.kole	42,51%	
------------------------	--------	--

Volby do zastupitelstva obce ve dnech 1. - 2.11.2002

celkem voličů ve Tvarožné: 901
Platných hlasů ve Tvarožné: 588 / 65,26%

Jméno a příjmení	věk	kandidoval za:	počet hlasů:
Kopecký František	53	SN	467
Kozák Jiří, Ing.	57	SN	404
Filip Pavel	49	SN	403
Gale František, Ing.	59	SN	370
Šťastný Pavel	37	SN	368
Duda Miroslav, Ing.	40	SN	367
Galle Pavel, Ing.	32	SN	338
Kaláb Rudolf	48	KDU-ČSL	323
Přikryl Jan, Ing.	49	SN	311
Havel Jiří, Ing.	62	SN	308
Buchta Petr, Ing.	38	KDU-ČSL	295
Šimek Vilém, Ing.	41	KDU-ČSL	285
Bajer Jiří	42	KDU-ČSL	281
Hradečný Petr, Ing.	41	SN	265
Urbánek Jan	53	KSČM	127

O jaké dotace máme požádáno na rok 2003 ?

V první řadě je to žádost o dotaci na splaškovou kanalizaci z evropského fondu ISPA, kterou připravujeme společně s ostatními obcemi v rámci Svazku pro vodovody a kanalizace Šlapanicko. Podmínky byly upřesněny v minulém Tvaroženském zpravodaji.

Z Programu obnovy venkova žádáme v rámci mikroregionu Rokytnice o dotaci na údržbu zeleně ve výši 61700 Kč, zbytek částky do výše 160000 Kč dokrývá obec. Ze stejného programu žádáme na opravu radnice částku 104000. Zbytek do výše 1200000 Kč dokrývá obec. Tato částka je míněna na roky 2003-2004.

Opravu památek chceme v letech 2003-2005 dotovat částkou 119 000Kč, zbytek opět do výše 300 000 Kč doplácí obec.

Z evropského fondu Sapard žádáme na hřiště s umělým povrchem za bývalým kinem 931 321 Kč. To je 85 % částky bez DPH. Zbývajících 15 % doplatí obec. Za stejných podmínek žádáme o dotaci 1 203 256 Kč na úpravu areálu Základní a Mateřské školy. Je to rovněž 85% celkových nákladů bez DPH. V obou případech je dotace vyplacena až po dokončení a kolaudaci díla.

František Kopecký

Změny v provozu tvaroženského hřbitova a uzavírání smluv

V předminulém zpravodaji jsme Vás seznámili s novým "Řádem veřejného pohřebiště ve Tvarožné". Dne 30.9.2002 na veřejném jednání zastupitelstva obce bylo schváleno doplnění tohoto řádu: správcem pohřebiště ve Tvarožné je pan Jaromír Kocourek, Tvarožná 166, IČO: 42273692.

Další povinností, kterou nám ukládá zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a změně některých zákonů je povinnost provozovatele pohřebiště předložit dosavadním uživatelům hrobových míst návrh smlouvy o nájmu hrobového místa a uzavřít s nimi písemnou smlouvu, na jejímž základě vzniká právo užívání hrobového místa.

Obec Tvarožná je provozovatelem pohřebiště ve Tvarožné a písemné nájemní smlouvy zde nebyly v minulosti zavedeny. V našich záznamech jsou i případy, kdy je hrobové místo zapsáno např. na zemřelého, nebo na rodinu – bez uvedení konkrétní osoby. Dohodněte se v rodinách na tom, s kým má být smlouva o nájmu hrobového místa uzavřena a oznamte tuto skutečnost do kanceláře OÚ ve Tvarožné. Oznamovatelem by měl být ten, který platil naposledy poplatek za hrobové místo.

Pro vystavení návrhu smlouvy potřebujeme znát jméno a příjmení nájemce, jeho bydliště a rodné číslo.

Smlouvy se budou uzavírat na deset let. Cena je tvořena nájemným ve výši 4,- Kč/m²/rok a úhradou za služby s nájmem spojenými ve výši 16,-Kč/ m²/rok. Celkem tedy 20,- Kč za m²/rok. Smlouvy uzavřené v roce 2003 budou platné do roku 2013. Nájemce bude při uzavření smlouvy platit jen za ty roky, za které dosud zapláceno nemá. Např. v roce 2000 bylo zapláceno do roku 2010. Při uzavření smlouvy se zaplatí pouze za tři roky, tj. 2001 – 2003.

Vyzýváme Vás proto abyste potřebné údaje sdělili na OÚ osobně nebo písemně a to co nejdříve. Přineste sebou poslední doklad o zaplacení (stvrzenku, ústřížek složenky) a nebo údaj o datu zaplacení písemně sdělte. Smlouvy budou vypracovány postupně, poslední do konce příštího roku.

Vedením agendy hrobových míst je pověřena paní Marie Posádková. Smlouvy bude zpracovávat Gallová Anna a Posádková Marie a to takto:

nájemci	ze Tvarožné na písmena	A – Kř	–	Gallová
	z Horákova	A – K	— ” —	
	z Mokré	A – K	— ” —	
	z Velatic	A – K	— ” —	
	ostatní	A – O		Gallová
	urnový háj – jižní strana – od márnice po východní branku			– Gallová

nájemci	ze Tvarožné na písmena	Ky – V		Posádková
	z Horákova	M – Z	— ” —	
	z Mokré	M – Z	— ” —	
	z Velatic	M – Ž	— ” —	
	ostatní	P – Z	— ” —	
	urnový háj – severní strana – od branky			– Posádková
	nový hřbitov			– Posádková

Spojení na Obecní úřad ve Tvarožné:

telefon 544 226 101,

e-mail: obec@tvarozna.cz

Osobní jednání v úřední dny pondělí a středa od 8:00-12:00 a 13:00-17:00 hod.

Děkujeme za spolupráci.

Gallová Anna

Očekávání

Myslím, že všichni od Vánoc očekáváme spolu s oslavou (ať už vnější formou dárků nebo návštěvou bohoslužby) ještě něco, co se dá těžko

pojmenovat, něco, co bych třeba nazval láskyplným dotekem Boha, radostí srdce.

Mám na mysli to, co zakusili pastýři z Betléma, co zakusili o několik dnů později mágové z východu a co od té doby zakusilo nespočet lidí, kteří uvěřili, že v Ježíši Kristu k nám přichází Bůh a dává nám sám sebe.

On přichází proto,

- Aby nás osvobodil od zla, které máme v sobě i od zla, které přichází zvenku
- Aby posílil všechno, co je v nás dobré, a povzbudil nás pro všechno, co můžeme udělat správného a potřebného
- Aby potěšil všechny nešťastné a dal jim novou naději
- Aby nás vyvedl ze všech špatných závislostí, do kterých jsme se dostali
- Aby odpustil naše selhání
- Aby se nám dal nalézt jako ten, který chce naše dobro
- Aby nám dal zakusit radost z toho, že se staneme jako on obdarováním druhých.

Ježíš Kristus přišel, aby nás ujistil, že nás má Bůh rád, že u něho (na rozdíl od nás, lidí) neexistuje někdo odstrčený, osamocený, nemilovaný... A to je vlastně důvod vánoční radosti a kořen téměř všech věcí, které se o vánocích staly zvykem a tradicí.

V tomto pohledu se stává zřejmým, že sebekvalitnější večere se vším, co k tomu patří, s vysněnými dárky – zůstanou něčím prázdným, pokud se, jak zpíváme v naší nejznámější koledě, nenarodí Ježíš Kristus i nám a neotevře prostor, ve kterém se setkáme se svým Bohem aby mohlo vyrůst něco krásnějšího.

Vojtěch Cikrle

Byli jsme na primici

Letošní podzim přinesl naší farnosti nečekanou nadílku. 1. září jsme se dozvěděli, že Pavel Šenkyřík z Velatic přijme už na podzim kněžské svěcení, tedy ne až v červnu 2003, jak jsme původně očekávali, a že 13. října bude na návsi ve Velaticích sloužit svou první mši svatou. A tak začaly přípravy na primici, na slavnost, kterou člověk nezažívá každý rok ani jednou za deset let. Pokud nepočítáme Blažovice, byla u nás poslední primice před 60-ti lety.

První velký den byl pátek 11. října. V hojném počtu jsme se vydali na Petrov do katedrály, abychom tam Pavlovi vytvořili domácí prostředí. Takový nápor tvaroženských katedrála už dlouho nepamatovala. Na začátku bohoslužby

začalo zlobit osvětlení, což bylo znamením toho, že se něco velikého děje. A skutečně se dělo. Pavel Šenkyřík přijal z rukou otce biskupa Vojtěch Cikrleho kněžské svěcení.

Následoval další veliký den, neděle 13. října. Ve 14:30 vyšel slavnostní průvod od domu novokněze. Pavel ve věnci obklopeném družičkami přišel až na náves. Na pódiu, které tam bylo zbudováno, ho přivítal starosta Velatic a bývalý tvaroženský farář P. Metoděj Slavíček. Následovala primiční mše sv., která trvala bezmála dvě a půl hodiny. Bylo nám trochu zima, zvláště krojovaným a družičkám. Ale vzhledem k tomu, že v pátek byla hrozná zima a v sobotu celý den přšelo, bylo počasí na primici úplným zázrakem. Dokonce se na nás usmálo sluníčko.

Po mši sv. jsme byli pozváni na malé pohoštění. Mohli jsme se zahřát, ochutnat chlebičky, koláče a cukroví, které obětavé ženy připravily. Někteří si i zatancovali. Zkrátka slavnost, jak se patří.

Přejeme novokněži Pavlovi hodně síly do jeho služby. Nejen na prvním působišti ve Fryšavě pod Žákovou horou, ale i na dalších místech, kam bude poslán. Snad Bůh dá, že se někdy dočkáme další primice, i dříve než za 60 let.

Seznam kněží – rodáků z naší farnosti, datum narození a datum jejich kněžského svěcení, které se nám podařilo zjistit:

Schenk Mates		Tvarožná	
Loubal Jan	asi 1760	Horákov	
Galle Stanislav		Tvarožná	1722
Blažek František	31.3. 1846	Horákov	
Brzobohatý Augustin	19.12. 1848	Blažovice	1876
Neveselý František	8.5. 1854	Horákov	1880
Kaláb Theodor	29.3. 1872	Velatice	1896
Možný Jan	13.7. 1874	Horákov	1898
Fibich Alfons	20.4. 1876	Horákov	1899
Tužín Josef	29.5. 1880	Tvarožná	1904
Švábenský Rudolf	27.12.1880	Tvarožná	1907
Galle Jan	23.11. 1883	Tvarožná	1908
Neužil Innocenc	9.12. 1883	Tvarožná	1906
Brzobohatý Metoděj	13.9. 1886	Velatice	1910
Kaláb Theodor Jan	13.11.1888	Tvarožná	1913
Beneš František	29.7. 1891	Blažovice	
Poláček Arnošt	8.9. 1917	Velatice	1942
Ondráček Josef	24.12.1941	Blažovice	1970
Daněk Jan	11.5. 1950	Blažovice	1974
Buchta Pavel	28.4. 1961	Blažovice	1987

(Máte-li někdo přesnější údaje, prosíme o jejich doplnění.)

V srpnu o tvaroženské pouti byla slavnostně požehnána a otevřena opravená fara. Máme radost z toho, že se zde začíná scházet mládež, nacvičuje zde schóla, konaly se zde rodinné oslavy.

Od neděle 17. listopadu začne sloužit také nově vybudované sociální zázemí u kostela. Mohou je využívat nejen účastníci bohoslužeb, ale i návštěvníci hřbitova a ostatní. Zatím bude bývát otevřeno přes celou sobotu a neděli, v pátek odpoledne a ve všední dny v době bohoslužeb. Podle zájmu a připomínek může být tato doba upravena.

P. Jan Nekuda

Okénko do života ZŠ a MŠ

Základní škola

Měsíc říjen byl pro žáky ve znamení zahájení mimoškolní činnosti. Rozběhla se činnost sedmi zájmových kroužků. Výtvarného, dramatického, sportovního, keramického, pěveckého, ručních prací a vaření,anglického jazyka. Také se začalo s výukou užívání internetu a během středy odpoledne si mou žáci v počítačové učebně ověřovat svoje schopnosti ve vyhledávání informací na stránkách www.

Sběr starého papíru nedopadl tak příznivě jako na jaře, a proto výtěžek 750,-Kč zůstane celý pro potřeby našich žáků.

A na co se mohou děti ještě do konce roku těšit?

V měsíci listopadu – třídní schůzky, den otevřených dveří, návštěva divadelního představení, ve spolupráci se sdružením rodičů – návštěva plaveckého bazénu ve Vyškově, představení Staré pověsti české v podání historické skupiny Štvanci.

V prosinci – Mikulášský den s nadílkou a celoškolní projektovou výukou, tradiční vánoční jarmark, vánoční besídka, zpěv koled u vánočního stromu na návsi, vánoční koncert, návštěva filmového představení a řada dalších menších akcí a soutěží.

Vzhledem k tomu, že se konec roku blíží rychlým tempem, za celý učitelský sbor přeji už teď všem žáků i rodičům krásné a klidné Vánoce a veselé přivítání Nového roku 2003.

Mgr.Věra Floriánová

Program 197. výročí „Bitvy u Slavkova“

Zajistí:

Pátek 29. 11. 2002

- 16:45-17:00 : Šlapanice – pietní akt na hřbitově *město Šlapanice*
17:00-18:00 : Slavkov – zámek, obsazení spojenci
17:30-18:00 : Žuráň – Jiříkovické ohně *obce Jiříkovice, Podolí*
19:00 : Křenovice, pochod jednotek k hromadným hrobům, položení věnců, pietní akt *obec Křenovice*
20:00-20:30 : Příjezd gen. E. Rody, přijetí na OÚ Tvarožná *obec Tvarožná*
21:00-22:00 : Noční přepad spojeneckých pozic u Tvarožné.

Sobota 30. 11. 2002

- : Slavkov zámecký park – polní ležení vojáků
9:00-10:00 : Obsazení zámku francouzskou armádou. Přivítání generála Etienna Rody
9:00-19:00 : zámecký park – jarmark *město Slavkov*
10:00-19:00 : Slavkov zámecký park – program příjezd Napoleona na zámek, vystoupení skupiny historických vojáků Buhurt, vystoupení dobové hudby KRLESS, kejklířská vystoupení pro děti i dospělé.
8:00-12:00 : Šlapanice – burza militárií *město Šlapanice*
10:00 : Jiříkovice – pietní akt položení věnce u pomníku *obec Jiříkovice*
9:30-12:30 : Tvarožná – vojenské ležení na návsi *obec Tvarožná, Davay*
13:00-15:00 : rekonstrukce bitvy pod Santonem *obec Tvarožná, Davay*
15:00-16:30 : vojenské ležení na návsi, vojáci – oběd *obec Tvarožná, Davay*
17:00-17:30 : Bohoslužba smíření v zámecké kapli *zámek Slavkov*
18:00 : Slavkov – pochod historických jednotek *město Slavkov*
z autobusového nádraží přes náměstí a zámecký park.
18:45 : proklamace míru z balkonu zámku k vojákům.
19:00 : ohňostroj *město Slavkov*

9:00-21:00 : Slavkov – klasické a kostýmované prohlídky zámku
9:00-19:00 : Slavkov – výstava Napoleonské války a české země
9:00-19:00 : Slavkov – výstava Poklady z depozitářů – GALERIE O.K.
9:00-19:00 : Slavkov – výstava grafik – GALERIE HOLLAR

Neděle 1.12.2001

- 9:00-17:00 : Šlapanice – historický jarmark *město Šlapanice*
10:00-11:00 : Křenovice – Krchůvek – pietní akt *obec Křenovice*
11:00-11:30 : Mohyla míru – pietní akt *Okresní muzeum*
 prohlídka muzea a kaple *Brno-venkov*
 výstava “Napoleonské války a české země” *obec Prace*
14:00 : vzpomínkový akt u Boží muky u křižovatky *obec Blažovice*
 Křenovice, Prace, Blažovice, Zbýšov
- do 11:00 : Slavkov zámecký park – polní ležení vojáků
9:00-16:00 : Slavkov – prohlídky zámku
9:00-16:00 : Slavkov – výstava Napoleonské války a české země
9:00-16:00 : Slavkov – výstava Poklady z depozitářů, textilie GALERIE O.K.

Mohyla míru – prohlídka výstavy, muzea a kaple (pá, so, ne 9:00-17:00)
Stará pozořická pošta – vojenské ležení, muzeum, poštovna, restaurace (pá-ne)
Obecní hospoda Křenovice – vojenské ležení (pá, so, ne).
Diorama Bitvy tří císařů – expozice motorest ROHLENKA (1. poschodí), 8:00-19:00 hodin (so, ne).

197. výročí bitvy u Slavkova přivede do kraje mezi Brnem a Slavkovem v termínu 29.11.-1.12. 2002 více než 1100 mužů a žen v historických uniformách. Významná část programu se bude odehrávat ve Tvarožné. Na Kosmáku se ubytuje asi 100 vojáků z Čech, Moravy a Maďarska (jednotky z Č.Budějovic, Hroznové Lhoty, Strašova, Červeného Kostelce, Zlatých Hor, Znojma a z Budapešti). Náves připomene polní ležení. Na poli pod Santonem se podle nového scénáře střetnou Francouzi a spojenci. Budou položeny věnce u pamětní desky pplk. Emila Kalába, u pomníku generála Valhuberta i k pamětní desce před Obecním úřadem.

Na Obecním úřadě shlédneme výstavu „bitevních“ fotografií Jana Šroubka. Na návsi se objeví plno stánků. Když už nevyšla varianta, že vstup na rekonstrukci bitvy bude zdarma, dostanou tvarožňáci jiný dárek. Poprvé se staneme svědky noční bitvy a to v pátek v 21 hodin. Svede ji asi 100 vojáků na „suchém poldru“ na Nové ulici. Bude to minimálně republiková premiéra.

Zvládneme nápor tisíců diváků, kteří přijedou osobními auty i kyvadlovou dopravou z Brna od Hlavního nádraží? Budeme dobrými hostiteli? To je otázka, která je na místě. V loňském roce nebylo vše stoprocentní. Asi by to potvrdila Francouzka, kterou místní občané, prodávající před svým domem na návsi,

odmítli vpustit na WC. Pan starosta ze Slavkova těžko vysvětloval svému hostu ze Španělska, proč dva tupci, zřejmě otec a syn na chodníku za hlavní tribunou dupali těm, kteří na chodník vstoupili, po nohou. Že by to byl nový tvaroženský zvyk v rámci moravské pohostinnosti? Když se potká hodně lidí, vznikají drobné konflikty. Doufáme, že jich bude co nejméně.

Svoje návštěvy upozorněte na uzavírku obce v době od 10 do 17 hodin. Podrobný program si přečtete na plakátech a na jiném místě Tvaroženského zpravodaje.

František Kopecký

Podzimní výsledky seniorů v kopané

<i>den</i>	<i>mužstva</i>	<i>skóre</i>	<i>střelci</i>
6.9.	Tvarožná-Vin.Šumice	2:1	(P.Daněk, P.Buchta)
13.9.	Tvarožná-Lovčičky	1:2	(K.Buchta)
27.9.	Tvarožná-Bosonohy	3:2	(K.Buchta, P.Buchta, J.Šmerda)
4.10.	Pozořice-Tvarožná	1:0	

Vzpomínky Antonína Jaška

Pokračování z minulého čísla

Spodní část Zmoly nad Hlinkami se stávala dostaveníčkem koz z celé Tvarožné. Staly se svěřenkyněmi manželů Konstantina a Rozalie Maštalířových z Krhona.

Pasení koz nebylo zadarmo. Nevím, co obnášely poplatky za ně, ale vzpomínám s jistou dávkou nostalgie na Štědré večery, kdy nejen Hlinkami, ale celou Tvarožnou, chodívali členové Antošovy kapely, které se od vedení obce Tvarožné dostalo po dlouhých letech zaslouženého ocenění. Škoda, že se tak nestalo při vydání publikace u příležitosti oslav vzniku obce. Antošovi muzikanti hrávali o Štědrém večeru vánoční koledy a zpestřovali štědrovečerní náladu. S nimi chodívali i Maštalířovi a lidé je za poctivé pasení koz odměňovali. To bylo v čase, kdy už jejich Lízy, Milky, Fandy a kdo ví jak se jmenovaly, očekávaly s příchodem jara kůzlata a tím další zdroj příjmů pro domácnost. V dnešní době by ty jejich „Milky“ měli docela jiná, modernější jména hrdinek televizních seriálů – Scarlet, Esmeralda, Alexy atd.

Poslední pasení koz v Hlinkách jsem vídával v době kdy už Maštalířovi nežili. To paní Křížová, manželka majitele cihelny, měla kozu uvázanou na

dlouhé šňůře blízko plotu cihelny a nechala ji spásat bujně rostoucí plevele v tom prostoru.

Zmola

Slovo Zmola objevuje se ve více pasážích popisujících Hlinky. Z mola patřila k neodmyslitelné součásti severní části Tvarožné Přírodní útvar vzniklý pravděpodobně přívaly vod z rozsáhlých pozemků rozprostírající se nad Boží mukou. Hluboké koryto, vryté do cihlářské hlíny, jak jsme je znali, výrazně za ta desetiletí změnilo svoji podobu.

V prostoru Zmloly se jezdívalo k lesu po úzké úvozové cestě oddělené od vlastní rokliny vysokým břehem porostlým statnými akáty. Po cestě mohl projet jen jeden povoz, proto e chodívali mnozí vozkové dívat, zda-li je volná. S tehdejšími selskými povahami by se při náhodném střetu uprostřed ní těžko domluvili. Byl to nebezpečný úsek a jeho délka byla od cesty pod Boží mukou až nad Zmolu k pamětní desce nad úvozem.

Akátí, akátí a zase akátí. Jiné dřeviny, snad křoví černého bezu a šípků by v prostoru Zmoly nikdo nenašel. Taková byla flora její horní části. V dolní části zarostlé travou, byly v době mého dětství zakopávány mršiny uhynulých hospodářských zvířat, zásobárna živobytí kočujících Cikánů.

Před koncem II. Světové války budovali někteří občané Hlinek na levé horní části Zmoly bunkry – úkryty pro bezpečnější přežití průběhu válečných operací kolem Tvarožné. Pracně kopané kryty nesplnily svůj účel, neboť průběh osvobození obce proběhl docela jiným způsobem a občané vítali vojáky R.A: ve svých domovech.

Teprve po skončení války v r. 1945 byly z podnětu MNV vysazovány jiné druhy dřevin. To už původní porost nebyl tak hluboký. Došlo k likvidaci popsaného prostředního břehu za účelem rozšíření vozovky – cesty a lepšímu zprůjezdění k lesu. Vybudované bunkry sloužili léta klukům k různým hrám. Tam nad Zmolou, na pravé straně naproti pamětní desce T.G.Masaryka, jsme po přechodu fronty a osvobození obce pochovali s kamarádem Fialou Boříkem mladého sovětského vojína střeleného do hrudi. Oba jsme se rozplakali jako malé děti i když nám bylo téměř dvacet let. Než bylo jeho tělo o pár měsíců později vykopáno a odvezeno s ostatními padlými do Brna, chodily na ta místa, na navršenou zeminu, moje sestra Anka a sousedovic Růženka Bartáková klást kytičky z polního kvítí.

Pomníčky a pamětní desky vybudované ke cti padlých hrdinů osvoboditelů, zdobily celá desetiletí květiny. Lidé se u nich zastavovali a vzpomínali

Posezení u Zmoly

Na vysoké mezi u Zmoly, po její levé straně, v zajetí vůně mateřídoušky jsem velmi rád v letních a podzimních večerech sedával. Rodná obec Tvarožná se rozprostírala přede mnou jak na dlani s doléhajícími dozvuky jejího všedního, každodenního života. Všechno bylo slyšet. Nezbytné mnohdy pracné zavírání

vrat selských stavení a mlatů, hejkání husí, bučení krav čekajících na večerní krmení a dojení. K tomu neodbytný štěkot a vytí psů v různých výškách a modulacích, od pronikavých štěků drobných voříšků až po majestátní varování mohutných farských bernardýnů

Celou tu večerní idylu a rozjímání doplňoval pohled na siluetu budov školy a kostela. K mému sluchu doléhaly také hádky a slovní doprovod mluvený a často i křičený, nelze na stránkách vzpomínek publikovat. Ale i to je součástí nejen tehdejšího, ale i dnešního života. Pak všechno ztichlo, i když někdy se ozývalo klábosení mužských vracejících se z hospody domů v čase, kdy věžní hodiny už odbíjely jedenáctou hodinu a tím mě upozorňovaly, že už je čas jít spát. Poslechl jsem a přiznám se, že už tenkrát jsem byl odhodlán popsat, třeba jen formou krátkých povídek, životní příběh obyvatel té doby.

Stromořadí v Hlinkách

Před vzorně udržovanými domy v naší ulici rostly po levé i pravé straně dvě řady ovocných stromů. Nenesly pečeti dnešních prošlechtěných a uznaných odrůd, přesto rodily dobré ovoce. Mezi sortimentem stromů převládaly košaté jabloně a vysoké štíhlé hrušně. U mlatu Masaříků mohutný ořešák s velkými plody a v jeho blízkosti menší ořešák před stavením Daňků. Třešně se nacházelo v Hlinkách poskrovnu. Dvě mohutné měly u Kadleců a jedna, pro radost dětí a starosti rodičů, rostla před stavením pana Kříže. Ovoce této skoré střešně stalo se lákadlem dětí nejen z Hlinek. Na ten strom se nikdo vlézt neodvážil z obav před jeho majitelem a tak na pomoc přicházely různé klacky i kamení. Jednou v době zrání tolik lákavého ovoce šel Hlinkami pan farář p. Simonides. Z hloučku dětí se ozvalo „Pochválen buď pán Ježíš Kristus, Jara ráží třešně!“

Zástupce církve se jen pousmál a po odpovědi: „Až na věky“, pokračoval v cestě návštěvy Velatic.

Provoz v jižní části Hlinek

Jižní část Hlinek bývala mnohem rušnější než severní. Vede tudy od státní silnice vozovka přes Tvarožnou, Sivice, Pozořice do dalších obcí Kovalovic a Vin. Šumic.

V době mého dětství projížděly tudy autobusy Patáků, Neveselých – později pana Havláka z Pozořic, Drápala a Potrusila z Vin. Šumic a autobusy pana Pospíšila z Kovalovic. To byl výčet soukromých autodopravců majících koncesi k provozování autobusové přepravy osob na lince Vin. Šumice – Brno a zpět. Po roce 1945 začaly přepravu dělnictva zajišťovat autobusy Č.S.A.D. Dnes, vzhledem rozšířeného motorismu je provoz na uvedené silnici mnohem rušnější.

Klukovské hry u křížku

U domu „starostových“ stojí od nepaměti na podstavci kříž, obehnaný nízkým oplocením. Celá léta se o pořádek v jeho okolí starala tetička Apolena Galova, později členové rodiny Jedličků a nakonec do své smrti tetička Severova. V bezprostřední blízkosti silnice sloup veřejného osvětlení se svítidlem prodlužoval svým světlem dobu našich her u křížku. Teprve po zavolání některého z našich rodičů jsme se neradi, unaveni, hladový ale spokojeni rozcházel domů. Když zavítám do rodných Hlinek, nezapomenu pohledět na kříž u Galového stavení, na toho němého svědka dětských radovánek.

Výstava domů v horní části Hlinek

Zatím co stavení v jižní části Hlinek pamatují léta kolem roku 1900, domy v horní polovině ulice nad transformátorem byly vybudovány před II. světovou válkou. Nacházejí se nad cestou vedoucí k vinohradům. Zájemci o tamní stavby koupili stavební místa od obce. Nikdo z nich netušil, jaká je čeká těžká práce a odříkání. Získané parcely tvořily součást stráně, jak to dosvědčují mnohem výše položené menší zahrady než domy. Veškeré práce při přípravě pracoviště byly prováděny ručně bez mechanizačních prostředků za pomoci krumpáčů, lopat a koleček na odvoz zeminy. Úsilí nových osídlenců bylo po skončení staveb vyváženo klidem, který v té části Hlinek tehdy byl. Hlinky přivítaly rodiny Vráželů, Jašků, Bartáků a Šlezingrů a později rodiny Doležalů. Poslední stavení syna Doležalů je postaveno v prostoru bývalého „Hliňáku“, kam jezdívali tvaroženští občané pro cihlářskou hlínu k úpravě podlah mlatů.

V čase, kdy odcházeli na onen svět příslušníci starší generace, původní majitelé domů v Hlinkách, a rodila se generace nová, změnil se i pohled na místa, kde byly zbývající zahrady. Zmizela dřevěná oplocení parcel Daňků, Kolbábků, Katolických a Staňků. Vystřídaly je moderně vystavěné domy obývané potomky bývalých majitelů zahrad, vyjma pozemku Staňků, který od nich koupili manželé Muchovi.

V době prosperity JZD 1. máj se sídlem v Pozořicích vyrostly v bezprostřední blízkosti Zmoly na levé straně bytové jednotky pro zaměstnance družstva. Uvedenou výstavbou „bytovek“ skončila zástavba volných prostor v Hlinkách a zůstávají k realizaci případné renovace nebo nástavby stávajících rodinných domů.

pokračování příště

Jubilanti listopad - prosinec 2002

104 let	Frodlová Alžběta	Tvarožná č. 194
80 let	Pokorná Marie	Tvarožná č. 187
75 let	Gregor František	Tvarožná č. 152
65 let	Kyvíř Jindřich	Tvarožná č. 175
	Daněk Karel	Tvarožná č. 208
60 let	Šubrtová Anna	Tvarožná č. 245
	Jašková Stanislava	Tvarožná č. 86
50 let	Daněk Zdeněk	Tvarožná č. 320
	Vojta Ivo	Tvarožná č. 50
	Paulík Karel	Tvarožná č. 330
	Buchtová Dagmar	Tvarožná č. 264

Všem jubilantům blahopřejeme!

V říjnu oslavili 55 let společného života manželé Růžena a Blažej Zemánkovi

I jim srdečně blahopřejeme!

Tvaroženský zpravodaj

Vám v letošním roce připravovali Dana Drápalová, Pavel Filip ml., Anna Gallová, Marie Hradečná, Jiřina Junková, Jaromír Junek, František Kopecký, Miloslav Krček, Jarmila Pokorná a samozřejmě také Miloslav Vymazal z Kobylnic a tiskárna Brko z Brna-Slatiny.

Všichni přejeme čtenářům Tvaroženského zpravodaje klidné prožití svátků Vánočních a hodně zdraví a spokojenosti v Novém roce 2003.